Κυριακή Θ' Λουκά: Για την πλεονεξία (Άγιος Ιγνάτιος Μπριαντσανίνωφ)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 16 Νοεμβρίου, 2018

Διδαχή την ΚΣΤ' Κυριακή

Κάποτε, στον καιρό της επίγειας παρουσίας του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, ένας άγνωστος άνθρωπος ζητούσε από τον αδελφό του να μοιράσουν την κληρονομιά τους, αλλά εκείνος δεν το δεχόταν. Τότε παρακάλεσε τον Κύριο: «*Διδάσκαλε, πες στον αδελφό μου να μοιράσουμε την κληρονομιά μας*». Εκείνος, όμως, με πραότητα και ταπείνωση αποκρίθηκε στον άνθρωπο που Του ζήτησε να διευθετήσει γήινη υπόθεση: «*Άνθρωπέ μου, ποιος με διόρισε δικαστή ή μοιραστή σας;*». Η βασιλεία τού Κυρίου, βλέπετε, «*δεν προέρχεται από τούτον εδώ τον κόσμο*». Γι' αυτό και **τα εγκόσμια έργα δεν αποτελούν το αντικείμενο της αποστολής στη γη του ενανθρωπήσαντος Θεού Λόγου**. Στη συνέχεια, γυρίζοντας στο πλήθος που είχε συγκεντρωθεί γύρω Του, τους υπέδειξε την **ορθή θεώρηση της επίγειας ζωής και των αγαθών της: «*Να προσέχετε και να φυλάγεστε από κάθε είδους πλεονεξία.* *Γιατί η ζωή του ανθρώπου δεν εξαρτάται από τα περίσσια πλούτη του*».

Είναι πολύ πονηρό το πάθος τής πλεονεξίας.

Ο Κύριος μας συμβουλεύει να είμαστε προσεκτικοί, για να μην εισχωρήσει στην ψυχή μας απαρατήρητο. Αυτό το πάθος, για να μας ξεγελάσει και να μας κυριέψει, συνήθως μας βεβαιώνει ότι θα ζήσουμε πολλά χρόνια, ότι στα γεράματά μας θα υποφέρουμε από πολλές αρρώστιες, ότι θα έρθουμε αντιμέτωποι με ποικίλες δυσκολίες και περιστάσεις, για τις οποίες η μεγάλη περιουσία δείχνει να είναι η μοναδική και παντοδύναμη πηγή βοήθειας.

Ο Κύριος, για να χτυπήσει το πάθος τής πλεονεξίας στην αρχή του, στις σκέψεις όπου θεμελιώνεται και οικοδομείται, επισημαίνει ότι **αυτές ακριβώς οι σκέψεις είναι εσφαλμένες, ψευδείς, καθώς η μακροχρόνια επίγεια ζωή, με τις όποιες δυσκολίες και περιστάσεις της, δεν εξασφαλίζεται με τη συσσώρευση πλούτου. Η ευημερία τού ανθρώπου στον κόσμο τούτο εξαρτάται αποκλειστικά από το έλεος του Θεού, από την ευλογία Του** . Αν ο Θεός αποσύρει το έλεος και την ευλογία Του από τον άνθρωπο, τότε αυτός μέσα σ' όλη την αφθονία των υλικών αγαθών του, μέσα σ' όλη τη δύναμή του, πλήττεται από δυστυχίες αξεπέραστες. Ψυχρά κοιτάζει ο πλούτος τον δήθεν κυρίαρχό του, όταν

αυτός τιμωρείται από το χέρι τού Θεού, και με όψη αδιάφορη απαντά στις ικετευτικές ματιές του, όταν αυτός ακούσια χωρίζεται από τα εγκόσμια.

Το **ψεύδος των σκέψεων** και των ονείρων που πλανούν τον άνθρωπο,**όταν αυτός προσκολλάται στον πλούτο και αποθέτει σ' αυτόν τις ελπίδες του**, το απεικόνισε ζωντανά ό Κύριος στην **παραβολή το άφρονα πλουσίου**. Την παραβολή αυτή την είπε αμέσως μετά τη συμβουλή που έδωσε στους ακροατές Του να φυλάγονται από την πλεονεξία.

«*Κάποιου πλούσιου ανθρώπου τα χωράφια έδωσαν άφθονη σοδειά*» —έτσι αρχίζει η παραβολή— «*κι εκείνος άρχισε να συλλογίζεται*». Η **πρώτη συνέπεια** της άφθονης σοδειάς ήταν η δημιουργία πολλών λογισμών. Αυτό συμβαίνει σχεδόν πάντοτε σ' εκείνους που ξαφνικά πλουτίζουν ή αυξάνουν σημαντικά τον πλούτο τους. Άρχισε, λοιπόν, ο πλούσιος της παραβολής να συλλογίζεται και να λέει: «*Τι να κάνω;*».

Σωστά παρατηρεί ο μακάριος **Θεοφύλακτος** ότι **ο πολύς πλούτος είναι όμοιος με τη φτώχεια**. Γιατί και ο πρώτος και η δεύτερη, όντας σε δύσκολη θέση, φωνάζουν: Τι να κάνω; Η αιτία της δύσκολης θέσεως της φτώχειας είναι η έλλειψη των αναγκαίων για τη ζωή, ενώ η αιτία τής δύσκολης θέσεως του πλούτου είναι ο πλεονασμός τους.

«*Τι να κάνω;*», αναρωτιέται ο πλούσιος. «*Δεν έχω μέρος να συγκεντρώσω τα γεννήματά μου*», δεν έχω που να βάλω τα τόσα πλούτη που απέκτησα. Τελικά σκέφτηκε τι να κάνει και, γεμάτος ενθουσιασμό για την ιδέα του, είπε με αποφασιστικότητα: «*Να τι θα κάνω! Θα γκρεμίσω τις αποθήκες μου και θα χτίσω μεγαλύτερες, για να συγκεντρώσω εκεί όλη τη σοδειά μου και όλα τα αγαθά μου. Μετά θα πω στον εαυτό μου: "Τώρα έχεις πολλά αγαθά, που αρκούν για χρόνια πολλά· ξεκουράσου, τρώγε, πίνε, διασκέδαζε"*».

Ο τυφλωμένος πνευματικά πλούσιος δεν σκεφτόταν τον Θεό, την αιωνιότητα, τους φτωχούς αδελφούς του. Σκεφτόταν μόνο τον εαυτό του. Αλλά και για τον εαυτό του σκεφτόταν καταστροφικά, γιατί είχε ξεχάσει τον προορισμό τής ψυχής, θεωρώντας δεδομένη την υποδούλωσή της στο σώμα. **Δεν σκεφτόταν τον Θεό, ο οποίος, με το να τον ευεργετεί, τον παρακινούσε στην ευεργετικότητα. Δεν σκεφτόταν την αιωνιότητα**, στην οποία όφειλε να στείλει με την ελεημοσύνη μέρος της περιουσίας του, για να μην είναι εκεί φτωχός και ανάξιος των ανακτόρων τού παραδείσου. Με τι άτοπο ονειροπόλημα εξαπατά τον εαυτό του ο πλούσιος! Λέει ότι τα αγαθά του αρκούν για πολλά χρόνια, υπονοώντας ότι και η ζωή του θα είναι πολύχρονη. Απ' αυτή τη **μάταιη και απατηλή πεποίθηση** απορρέουν τα σχέδιά του για το μέλλον.

Η κατάσταση της αυταπάτης είναι κοινή σε όλους τους εραστές τού πλούτου και του

κόσμου. Η επίγεια ζωή τούς παρουσιάζεται σαν αιώνια. Η σκέψη για τον θάνατο τους είναι εντελώς ξένη, σαν μια σκέψη για κάτι που δεν τους αφορά καθόλου. Ποιαν επιδίωξη θέλει να εκπληρώσει ο τυφλωμένος πλούσιος με τα πλούτη του; Θέλει, όπως λένε στον κόσμο, να ζήσει καλά. **Τι σημαίνει "νά ζήσει καλά";** Σημαίνει να τρώει και να πίνει, να διασκεδάζει, να πορνεύει, να ζει μέσα στη χλιδή, να καυχιέται, να ικανοποιεί κάθε του θέλημα και ιδιοτροπία. **Αν κοιτάξουμε μέσα μας και γύρω μας προσεκτικά, θα διαπιστώσουμε πως η ευαγγελική παραβολή του άφρονα πλουσίου αποτελεί έναν καθρέφτη για όλους μας**. Δεν είμαστε όλοι συνεχώς παραδομένοι στις σκέψεις εκείνου του πλουσίου, αλλά όλοι, άλλοι περισσότερο και άλλοι λιγότερο, κατά καιρούς παρασυρόμαστε απ' αυτές.

Ενώ, λοιπόν, ο πλούσιος με ικανοποίηση έκανε όνειρα για την αμαρτωλή ζωή των απολαύσεων, που, όπως νόμιζε, είχε μπροστά του, ήρθε **ξαφνική και απροσδόκητη η θεία απόφαση για την αναχώρησή του από τον κόσμο**. «*Ανόητε*!», του είπε ο Θεός. «*Αυτή τη νύχτα (οι δαίμονες) απαιτούν να πάρουν την ψυχή σου. Αυτά, λοιπόν, που ετοίμασες, σε ποιον θ' ανήκουν;*».

Ό,τι έγινε με τον πλούσιο, γίνεται με κάθε άνθρωπο που ξεχνά τον Θεό και παραδίνεται στην αμαρτία: Όταν φτάσει να ολοκληρώσει τις επιθυμίες του, όταν φτάσει να εξασφαλίσει την ευτυχία του με τον καλύτερο τρόπο, στέλνεται ο θάνατος ή παραχωρείται κάποια συμφορά από τον Θεό. Και τότε, ακόμα και η πιο στέρεη επίγεια ευημερία καταρρέει. Αυτό εκφράζουν και τα λόγια τού Κυρίου, με τα οποία τελειώνει η παραβολή: «*Να τι παθαίνει όποιος μαζεύει πρόσκαιρους θησαυρούς και δεν πλουτίζει με ό,τι θέλει ο Θεός*». **Αυτός είναι ο καρπός τής φιλαργυρίας, της πλεονεξίας και, γενικά, της επίμονης επιδιώξεως αποκτήσεως μεγάλης περιουσίας, που αποκλειστικό κίνητρό της έχει τη φιλαυτία**.

Ο Κύριος αποκάλεσε τον πλούσιο «*ανόητο*», γιατί αυτός, τυφλωμένος πνευματικά καθώς ήταν από τη φιλαυτία, νόμιζε ότι ενεργούσε για την ωφέλειά του, ενώ στην πραγματικότητα ενεργούσε αυτοκαταστροφικά. **Στερούσε από τον εαυτό του την υψηλή αξία του ανθρώπου που δημιουργήθηκε για την αιωνιότητα, του ανθρώπου που οφείλει να προετοιμάζεται στη γη για τον ουρανό, του ανθρώπου που οφείλει να υποτάσσει το σώμα του στην ψυχή του**.

Να «*πλουτίζει κανείς με ό,τι θέλει ο Θεός*» σημαίνει να ζει **ζωή θεάρεστη**. Όταν **η επίγεια διαγωγή κατευθύνεται από τις ευαγγελικές εντολές**, φέρνει στην ψυχή πλούτο άφθαρτο: τη θεογνωσία, την αυτογνωσία, την πίστη, την ταπείνωση, την αγάπη προς τον Θεό και τον πλησίον. **Ο άνθρωπος που έχει τέτοια διαγωγή, διαχειρίζεται σωστά την επίγεια περιουσία του ως θείο δώρο**.

Με τη σωστή διαχείριση μεταβάλλει τη φθαρτή αυτή περιουσία σε

άφθαρτη, γιατί τη μεταφέρει από τη γη στον ουρανό με την ελεημοσύνη . **Και μεταφέροντας με την ελεημοσύνη την περιουσία του στον ουρανό, μεταφέρει εκεί αόρατα και την καρδιά του**, αφού ο ίδιος ο Κύριος βεβαίωσε: «*Όπου είναι τα πλούτη σας, εκεί θα είναι και η καρδιά σας*». Ένας τέτοιος χριστιανός μένει στον ουρανό με τους λογισμούς και τα αισθήματά του, όπως ο απόστολος, ο οποίος ήδη από τον καιρό τής διαβιώσεώς του στη γη έλεγε για τον εαυτό του: «*Εμείς είμαστε* ***πολίτες τού ουρανού***». Αμήν.

(Πηγή: "Ασκητικές ομιλίες Β'" Αγίου Ιγνατίου Μπριαντσανίνωφ, επισκόπου Καυκάσου και Μαύρης Θάλασσας, Εκδ. Ιεράς Μονής Παρακλήτου, Ωρωπός Αττικής)